

POSTANOWIENIE

Dnia 12 stycznia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Piotr Wójtowicz

Sędziowie: SA Ewa Jastrzębska

SA Lucyna Świdorska-Pilis (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 12 stycznia 2018 r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi E. B.

z udziałem Prezesa Sądu Okręgowego w K.

o stwierdzenie przewlekłości postępowania na podstawie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie toczącej się przed Sądem Okręgowym w K. (sygn. akt III Ca 331/17) z powództwa E. B. przeciwko (...) SA z siedzibą w W. o zapłatę

postanawia:

- 1) **stwierdzić, że w sprawie toczącej się przed Sądem Okręgowym w K. (sygn. akt III Ca 331/17) nastąpiła przewlekłość postępowania;**
- 2) **przyznać od Skarbu Państwa-Prezesa Sądu Okręgowego w K. na rzecz skarżącej E. B. kwotę 2 000 (dwa tysiące) złotych;**
- 3) **oddalić skargę w pozostałym zakresie;**
- 4) **zwrócić skarżącej opłatę sądową w kwocie 200 (dwieście) złotych.**

SSA Lucyna Świdorska-Pilis SSA Piotr Wójtowicz SSA Ewa Jastrzębska

I S 112/17

UZASADNIENIE

E. B. w dniu 29 listopada 2017 r. złożyła skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, a to na podstawie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. (tekst jednolity: Dz. U. Nr z 2016 r., poz. 1259 ze zm. dalej: ustawa), domagając się stwierdzenia, że w sprawie toczącej się przed Sądem Okręgowym w K. pod sygn. akt III Ca 331/17 doszło do przewlekłości postępowania; przyznania na jej rzecz od Skarbu Państwa-Prezesa Sądu Okręgowego w K. kwoty 2 000 zł oraz wydania Sądowi Okręgowemu w K. polecenia wyznaczenia rozprawy lub posiedzenia, celem rozpoznania wniosku skarżącej o zwrócenie się z pytaniem prejudycjalnym do TSUE.

Skarżąca zarzucała, że wyrokiem z dnia 19 października 2016 r. Sąd Rejonowy w M. uwzględnił jej powództwo w całości i zasądził od pozwanego (...) SA z siedzibą w W. na jej rzecz kwotę 644,04 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie oraz koszty procesu. Apelację od tegoż wyroku złożył pozwany. Sprawa została zarejestrowana w Sądzie Okręgowym w K. w marcu 2017 r. i oczekuje na wyznaczenie terminu rozpoznania sprawy. W odpowiedzi na apelację powódka złożyła wniosek o zwrócenie się z pytaniem prejudycjalnym do Trybunału Sprawiedliwości UE, który nie został rozpoznany. Nawet jeżeli okres oczekiwania na rozprawę w Wydziale III Sądu Okręgowego w K. wynosi około 10-12 miesięcy to zdaniem skarżącej zasady ekonomiki procesowej przemawiają za tym aby skład orzekający zdecydował w pierwszej kolejności o wniosku powódki.

W odpowiedzi na skargę Skarb Państwa-Prezes Sądu Okręgowego w K. wniósł o jej oddalenie, zarzucając że w sprawie nie doszło do przewlekłości postępowania, a w dniu 1 grudnia 2017 r. wydany został wyrok.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Przebieg postępowania przed Sądem Okręgowym w K. był następujący:

Akta sprawy wraz z apelacją pozwanego (...) SA z siedzibą w W. oraz z odpowiedzią na apelację, w której zawarty został wniosek powódki o zwrócenie się z pytaniem prejudycjalnym do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, wpłynęły do Sądu Okręgowego w K. 27 marca 2017 r. Zarządzeniem z dnia 17 października 2017 r. akta przedstawiono do wyznaczenia terminu posiedzenia niejawnego zgodnie z kolejnością wpływu oraz nakazano wpisanie sprawy do systemu elektronicznego. Zarządzeniem z dnia 20 października 2017 r. wyznaczono termin posiedzenia niejawnego na miesiąc grudzień 2017 r. oraz wyznaczono sędziego referenta. W dniu 1 grudnia 2017 r. wydany został wyrok.

Zgodnie z ukształtowanym orzecznictwem, jeżeli postępowanie w sprawie, którego dotyczyła skarga na przewlekłość postępowania, zostało prawomocnie zakończone, skarga podlega odrzuceniu jako niedopuszczalna. Wniesienie skargi na przewlekłość postępowania ma bowiem w istocie służyć dyscyplinowaniu czynności podejmowanych na danym etapie toczącego się jeszcze postępowania w określonej sprawie.

W rozpoznawanej sprawie jednakże skarżąca skargę złożyła dwa dni przed wydaniem prawomocnego wyroku. Rodzi się więc pytanie czy skargę wniesioną przed wydaniem prawomocnego orzeczenia, które wydane zostało w toku rozpoznawania skargi na przewlekłość postępowania, należy rozpoznać merytorycznie. W kwestii tej twierdząco wypowiedział się Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z 28 marca 2013 r. (III SPZP 1/13) stanowiąc, że w postępowaniu ze skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki ocenie pod kątem przewlekłości podlegają zarzuty skarżącego odnoszące się do przebiegu postępowania, od jego wszczęcia do prawomocnego zakończenia, niezależnie od tego, na jakim etapie tego postępowania skarga została wniesiona (art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki).

Jak wynika z opisu podejmowanych czynności w Sądzie Okręgowym w K. dopiero po 7 miesiącach od zarejestrowania sprawy, bo w dniu 17 października 2017 r. podjęto czynności sprawdzające terminowość apelacji i możliwość jej merytorycznego rozpoznania. Jak wynika z treści opisanego wyżej zarządzenia z 17 października 2017 r. akta przedstawiono do wyznaczenia terminu posiedzenia niejawnego zgodnie z kolejnością wpływu oraz nakazano wpisanie sprawy do systemu elektronicznego, a zarządzeniem z dnia 20 października 2017 r. wyznaczono termin posiedzenia niejawnego na miesiąc grudzień 2017 r. oraz wyznaczono sędziego referenta.

Okres oczekiwania na wydane zarządzeń wstępnych wynoszący 7 miesięcy nie spełnia wymogu sprawności postępowania, jakiej strony mają prawo oczekiwać od organu powołanego do rozstrzygnięcia sprawy. Nawet jeżeli rozprawa (co akurat w sprawie nie miało miejsca) mogłaby być wyznaczoną z przyczyn technicznych po długim okresie czasu, nie usprawiedliwia to spoczywania sprawy przez okres 7 miesięcy, bez wydania jakichkolwiek zarządzeń wstępnych.

Sądowi Apelacyjnemu wiadomym jest z urzędu, że w Wydziale III Cywilnym-Odwoławczym Sądu Okręgowego w K. – z uwagi na wysokość wpływu oraz szczupłość kadry sędziowskiej – sprawy kierowane są na rozprawę zgodnie z kolejnością wpływu, a okres oczekiwana jest długi. Nie może jednak ująć z pola widzenia to, że sprawa niniejsza rozpoznawana była w trybie uproszczonym, zatem nie zachodziła konieczność jej rozpoznania na rozprawie. Wystarczyło zatem, by w rozsądnym terminie od wpływu akt do Sądu Okręgowego w K. wydać zarządzenie odnośnie wpisania sprawy do systemu elektronicznego, wyznaczenia terminu posiedzenia niejawnego oraz wyznaczenia sędziego referenta. O ile takowe zarządzenie wydane zostałoby w stosownym od wpływu akt terminie, niewątpliwie wyrok nie zostałby wydany dopiero po upływie 9 miesięcy.

Z przedstawionych względów Sąd Apelacyjny na podstawie art. 12 ust. 2 i 4 oraz art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 17 czerwca 2014 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jednolity: Dz. U. Nr z 2016 r., poz. 1259 ze zm.) orzekł jak w pkt. 1) i 2) sentencji.

Skarga uległa oddaleniu w części w jakiej skarżąca domagała się wydania Sądowi Okręgowemu w K. polecenia wyznaczenia rozprawy lub posiedzenia niejawnego celem rozpoznania wniosku skarżącej o zwrócenie się z pytaniem prejudycjalnym do TSUE. Skoro wydany został wyrok, wydawanie zaleceń mających na celu służyć dyscyplinowaniu czynności, stało się bezprzedmiotowe. Kwestia zasadności wniosku skarżącej o zwrócenie się z pytaniem prejudycjalnym wykracza już poza zasięg rozważań Sądu rozpoznającego niniejszą skargę. Mając na uwadze art. 12 ust. 3 powołanej ustawy Sąd Apelacyjny częściowo wniosek skarżącej oddalił, o czym orzeczono w pkt. 3) sentencji.

Wniosek skarżącej, co do samej zasady był uprawniony. To, że po złożeniu wniosku wydany został wyrok i zbędne stało się wydawanie Sądowi Okręgowemu zaleceń usprawniających postępowanie, co skutkowało częściowym oddaleniem wniosku, nie powinno obciążać skarżącej. Dlatego też na podstawie art. 17 ust. 3 powołanej ustawy orzeczono jak w pkt. 4) postanowienia.

SSA Lucyna Świdowska-Pilis SSA Piotr Wójtowicz SSA Ewa Jastrzębska